

2019. aasta ÜRO keskkonnaassamblee ministrite deklaratsioon

„Uuenduslikud lahendused keskkonnaprobleemidele ja säästev tootmine ning tarbimine“

1. Meie, maailma keskkonnaministrid, olles kogunenud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskkonnaassamblee neljandale istungjärgule Nairobis koos rahvusvaheliste organisatsioonide ja huvirühmade esindajatega, tuletame meelde ÜRO keskkonnaassambleede tulemusi ning *oleme pühendunud* keskkonnaprobleemide käsitlemisele uuenduslike lahenduste arendamise kaudu ja säästva ning kestva ühiskonna loomisele säästvate tarbimis- ja tootmismudelite kaudu.

2. Me *kinnitame taas*, et vaesuse kaotamine, mittesäästvate tootmis- ja tarbimismudelite väljavahetamine säästvate vastu ning majandusliku ja sotsiaalse arengu aluseks olevate loodusvarade kaitsmine ning majandamine on säästva arengu üldeesmärgid ja olulised nõuded ning *tunnistame*, et uuenduslikud meetodid ja lahendused on vajalikud selleks, et viia meie maailm lähemale visioonile, mis sätestati dokumendis „Soovitud tulevikuvision“ ning säästva arengu tegevuskavas aastaks 2030.

3. *Samas oleme sügavalt mures* seotud ülemaailmsete keskkonnamõju hindamiste tulemuste pärast, mille järgi on vaatamata lahendustele, mis on saadaval meie ühiste keskkonnaprobleemidele, meie planeet järjest enam reostatud, kliimamuutusest kahjulikult mõjutatud, kaotades kiirelt oma bioloogilist mitmekesisust ja elades läbi laialdast keskkondlikku allakäiku.

4. Me *võtame kasutusele* meetmeid, et investeerida strateegiate väljatöötamisel ja rakendamisel integreeritud, uuenduslikesse ning sidusatesse meetoditesse, et teha säästliku keskkonna ja loodusvarade majandamise kaudu jõupingutusi vaesuse kaotamiseks.

5. Oleme *kindlalt otsustanud* oma jõupingutusi ulatuslikult suurendada, et lahendada ühised keskkonnaprobleemid, sealhulgas tervisega seotud probleemid, tuvastades ja arendades uuenduslikke lahendusi säästva ning tõhusa loodusvarade majandamise kaudu, edendades keskkonnaandmete kasutamist ja jagamist ning kaasates vajaduse korral kodanikuühiskonda, kodanikke, põlisrahvaid ja kohalikke kogukondi, erasektorit, akadeemilisi ringkondi ning kõiki teisi seotud huvirühmi ja seega *otsustame* oma riiklikke olusid arvesse võttes teha järgmist:

- a) Me *parandame* riiklikke ressurside haldamise strateegiaid integreeritud elutsükli põhiste meetodite ja analüüside kaudu, et saavutada ressursitõhus ning madala süsinikusisaldusega majandus.
- b) Me *täiustame* säästvaid tarbimis- ja tootmismudeleid, sealhulgas ringmajanduse ning teiste säästlike majandusmudelite ja 10YFP rakendamise kaudu.

- c) Me *edendame* kemikaalide ja jäätmekäitluse vallas uuenduste ning teadmiste jagamist ohutumate ja vähemmürgiste materjalivoogude saavutamiseks, et kaitsta inimeste tervist ning keskkonda.
- d) Me *edendame* säästlikke toidusüsteeme, julgustades säästlike ja kestvate põllumajandusmeetodite rakendamist, parandades väärtuse loomet ja vähendades toiduainete tarneahelas oluliselt jäätmeid ning energiakasutust, et aidata tagada toiduga kindlustatus ja ökosüsteemide funktsioonid ning teenused.
- e) Me *rakendame* säästvaid ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja maastiku haldamise meetmeid, et võidelda bioloogilise mitmekesisuse vähenemise, maa halvenemise, põua, pinnase erosiooni ja reostuse, kõrbestumise ning liiva- ja tolmutorvide vastu.
- f) Me *jagame* teadmisi metallide ja maavarade säästva majandamise strateegiate ning parimate meetodite rakendamise kohta.
- g) Me *võtame* meetmeid, et taastada ja kaitsta mere- ning rannikualade ökosüsteeme, märkides, et ÜRO keskkonnaprogrammi mere- ja rannikustrateegia võib selles valdkonnas aidata kaasa meie ühistele jõupingutustele.
- h) Me *töötame* võrreldavate rahvusvaheliste keskkonnaandmete suunas ja *toetame* ÜRO keskkonnaprogrammi, et töötada välja koostöös teiste seotud ÜRO asutustega 2025. aastaks ülemaailmne keskkonnaandmete strateegia.
- i) Me *parandame* riiklikke keskkonnaseire süsteeme ja tehnoloogiaid, sealhulgas õhu, vee ning pinnase kvaliteedi, bioloogilise mitmekesisuse, metsade hävitamise, mereprügi, kemikaalide ja jäätmete jaoks ning *julgustame* riiklike keskkonnaandmete haldamise suutlikkuse arendamist.
- j) Me *edendame* andmeanalüüsi mudelite kasutamist, et arendada keskkonnaprognose, toetada tõendus põhiste otsuste tegemist ja parandada riiklikku ning kohalikku valmisolekut katastroofidest ja konfliktidest tulenevate keskkonnaseisundi halvenemise ning riskide leevendamiseks kooskõlas säästva arengu tegevuskavaga aastaks 2030.
- k) Me *töötame* selle nimel, et luua usaldusväärsed jäätmekäitluse strateegiad ja määratleda esimesel võimalusel asjakohased ning ambitsioonikad riiklikud eesmärgid jäätmetekke vähendamiseks, toodete taaskasutamise suurendamiseks ja jäätmete ringlussevõtuks ning *töötame* selle nimel, et parandada meie linnade keskkonnakvaliteeti.
- l) Me *käsitleme* meie ökosüsteemidele tekitatud kahju, mis on tingitud plasttoodete mittesäästvast kasutamisest ja kõrvaldamisest, sealhulgas vähendades 2030. aastaks märkimisväärselt ühekordselt kasutatavaid plasttooteid, ning *teeme koostööd* erasektoriga taskukohaste ja keskkonnasõbralike alternatiivide leidmiseks.
- m) Me *toetame* ülemaailmseid jõupingutusi jätkusuutlike toodete ja teenuste arendamiseks ning *julgustame* seadma ulatuslikke eesmärgi säästvate hangete tegemiseks, et õhutada nõudlust keskkonnasäästlike toodete, protsesside ja teenuste järele.
- n) Me *julgustame* tarbijatele asjakohase tooteteabe avaldamist ja *edendame* meetmete väljatöötamist, mis suurendavad tooteahelate läbipaistvust.
- o) Me *investeerime* keskkonnauuringutesse, haridusse ja teadlikkuse suurendamisse säästva arengu vallas, keskendudes suurel määral naistele ning noortele ja *edendame* uuenduslike lähenemisviiside, näiteks kaasava kodanikuteaduse laiemat kasutamist.
- p) Me *austame* põlisrahvaste ja kohalike teadmisi keskkonnasõbralike tavade kohta ning *edendame* põlisrahvaste ja kohalike kogukondade kaasamist.

- q) Me *edendame* säästlikke ja uuenduslikke rahastamisvõimalusi ning -vahendeid, et teha uus kapital säästlike investeeringute jaoks kättesaadavaks ja suurendada säästlike ärimudeleid, pöörates erilist tähelepanu väikestele ning keskmise suurusega ettevõtetele.
- r) Me *otsime* keskkonnaprobleemidele uuenduslikke lahendusi, *tugevdades* avaliku ja erasektori ning akadeemiliste ringkondade koostööd, et muuta lahenduste kasutuselevõtt ja suurenemine kiiremaks.
- s) Me *tagame* kodanikuühiskonna, kodanike, põlisrahvaste ja kohalike kogukondade, erasektori, akadeemiliste ringkondade ning teiste seotud huvirühmade aktiivse osalemise säästva arengu saavutamisel ja *edendame* nende tõhusat kaasamist.

6. Me *tunnistame*, et nende meetmete tõhusaks rakendamiseks on vaja võimaldada ja luua sidusaid poliitikaraamistikke, häid valitsemistavasid ning õiguskaitset ülemaailmsel, piirkondlikul, riiklikul, maakondlikul ja kohalikul tasandil ning tõhusaid rakendamismeetodeid, sealhulgas rahalisi vahendeid, suutlikkuse suurendamist, keskkonnasäästlike tehnoloogiate ja partnerlussuhete loomist kooskõlas Addis Abeba tegevuskavaga.

7. Me *tervitame* 2018. aasta ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konverentsil tehtud edusamme ja *hindame* selles vallas Egiptuse Araabia Vabariigi algatust ning me *võtame kohustuse* töötada välja ulatuslik ja realistlik 2020. aasta järgne ülemaailmne bioloogilise mitmekesisuse raamistik, mis võetakse eeldatavalt vastu ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 15. konverentsil 2020. aastal Hiina Rahvavabariigis.

8. Me *rõhutame* vajadust kooskõlastatud jõupingutuste järele, et saavutada 2020. aasta kemikaalide usaldusväärse käitlemise eesmärgid ja luua rahvusvaheline kemikaalide ning jäätmete usaldusväärse käitlemise raamistik pärast 2020. aastat, mida eeldatavalt kaalutakse ÜRO keskkonnaassamblee viiendal istungjärgul.

9. Me *tervitame* Katowices toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 24. konverentsi tulemusi.

10. Me *palume* ÜRO keskkonnaprogrammi tegevdirektoril jälgida selles deklaratsioonis sätestatud meetmete rakendamist regulaarsete keskkonnamõju hindamise protsesside kaudu ja toetada meie riiklike jõupingutusi, sealhulgas ÜRO keskkonnaprogrammi piirkondliku ja alampiirkondliku kohaloleku kaudu, ning me *palume* tegevdirektoril koostada koostöös liikmesriikidega eduaruanne, mida kaalume ÜRO keskkonnaassamblee seitsmendal istungjärgul.